

SIKKERHEDSDATABLAD

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn

Primer 961

Produkt nr.

-

REACH registreringsnummer

Ikke anvendelig

Andre produktidentifikatorer

1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes

Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen

Primer.

Anvendelser der frarådes

Den fulde ordlyd af evt. nævnte identificerede anvendelseskategorier findes i punkt 16.

1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet

Firmanavn og adresse

Dana Lim A/S
Københavnsvej 220
4600 Køge
Tlf: +45 56 64 00 70
Fax: +45 56 64 00 90

Kontaktperson

Product Safety Department

E-mail

info@danalim.dk

SDS udarbejdet den

28-02-2013

SDS Version

2.0

1.4. Nødtelefon

Kontakt Giftlinien på tlf.nr.: 82 12 12 12 (åbent 24 timer i døgnet). Se punkt 4 om førstehjælp.

PUNKT 2: Fareidentifikation

2.1. Klassificering af stoffet eller blandingen

Meget brandfarlig. Sundhedsskadelig. // R48/20, R20/21/22, R65, R63, R38, R11

Den fulde ordlyd af H/R-sætningerne findes i punkt 2.2.

2.2. Mærkningselementer

Farepiktogram**Risiko m.v.**

Meget brandfarlig. (R11)

Irriterer huden. (R38)

Mulighed for skade på barnet under graviditeten. (R63)

Farlig: kan give lungeskade ved indtagelse. (R65)

Farlig ved indånding, ved hudkontakt og ved indtagelse. (R20/21/22)

Farlig: alvorlig sundhedsfare ved længere tids påvirkning ved indånding. (R48/20)

Oplysningspligtige indholdsstoffer

toluen, xylene, blanding af isomerer, kemisk rent

Sikkerhed	Generelt	Opbevares utilgængeligt for børn.
	Forebyggelse	-
	Reaktion	Ved indtagelse, kontakt omgående læge og vis denne beholder eller etiket. Må ikke tømmes i kloakafløb, aflever dette materiale og dets beholder til et indsamlingssted for farligt affald og problemaffald. Brug særligt arbejdstøj og egnede beskyttelsehandsker.
	Opbevaring	-
	Bortskaffelse	-

2.3. Andre farer

Produktet indeholder stoffer som kan give varige skader på afkommet hos mennesker.

Produktet indeholder stoffer som kan gøre skade på forplantningsevnen.

Produktet indeholder organisk opløsningsmiddel. Gentagen eksponering af organiske opløsningsmidler kan give skader på nervesystemet og indre organer som fx lever, nyrer.

Anden mærkning

Kodenummer (1993): 5-3

Andet

Følbart mærkning. Skal leveres i emballage med børnesikker lukning hvis produktet sælges en detail.

VOC

-

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1/3.2. Stoffer

NAVN: toluen
 IDENTIFIKATIONSNUMRE: CAS-nr: 108-88-3 EF-nr: 203-625-9 Index-nr: 601-021-00-3
 INDHOLD: 40-60%
 DSD KLASSIFICERING: F; R11 Repr. Cat. 3; R63 Xn; R48/20-65 Xi; R38 R67
 CLP KLASSIFICERING: Flam. Liq. 2, Skin Irrit. 2, Repr. 2, STOT SE 3, STOT RE 2, Asp. Tox. 1
 H225, H304, H315, H336, H361, H373
 NOTE: S

NAVN: xylene, blanding af isomerer, kemisk rent
 IDENTIFIKATIONSNUMRE: CAS-nr: 1330-20-7 EF-nr: 215-535-7 Index-nr: 601-022-00-9
 INDHOLD: 40-60%
 DSD KLASSIFICERING: R10 Xn; R20/21 Xi; R38
 CLP KLASSIFICERING: Flam. Liq. 3, Acute tox. 4, Skin Irrit. 2
 H226, H312, H315, H332
 NOTE: S

NAVN: butan-1-ol
 IDENTIFIKATIONSNUMRE: CAS-nr: 71-36-3 EF-nr: 200-751-6 Index-nr: 603-004-00-6
 INDHOLD: 1-5%
 DSD KLASSIFICERING: R10 Xn; R22 Xi; R37/38-41 R67
 CLP KLASSIFICERING: Acute tox. 4, Skin Irrit. 2, Eye Dam. 1, STOT SE 3
 H226, H302, H315, H318, H335, H336
 NOTE: S

(*) Den fulde ordlyd af H/R-sætningerne findes i punkt 16. Arbejdshygiejniske grænseværdier er nævnt i punkt 8, såfremt de er tilgængelige.

S = Organisk opløsningsmiddel.

Andre oplysninger

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

4.1. Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelt

Ved uheld: Kontakt læge eller skadestue - medbring etiketten eller dette sikkerhedsdatablad. Lægen kan rette henvendelse til Arbejds- og miljømedicinsk klinik, Bispebjerg Hospital, tlf. 35 31 60 60. Ved vedvarende symptomer eller ved tvivl om den tilskadedekomnes tilstand skal der søges lægehjælp. Giv aldrig

en bevidstløs person vand eller lignende.

Indånding

Bring den tilskadekomne ud i frisk luft. Sørg for at den tilskadekomne er under opsyn. Forebyg chok ved at holde den tilskadekomne varm og i ro. Giv kunstigt åndedræt hvis åndedrættet ophører. Ved bevidstløshed; anbring den tilskadekomne i aflåst sideleje. Tilkald ambulance.

Hudkontakt

Forurenede tøj og sko fjernes. Hud, der har været i kontakt med materialet vaskes grundigt med vand og sæbe. Hudrensemiddel kan anvendes. Brug IKKE opløsningsmidler eller fortyndere.

Øjenkontakt

Fjern evt. kontaktlinser. Skyl straks øjnene med rigelige mængder vand (20-30 °C) i flere minutter indtil irritationen ophører. Sørg for at skylle under øvre og nedre øjenlåg. Ved fortsat irritation skal der søges lægehjælp.

Indtagelse

Ved indtagelse, kontakt omgående læge og medbring dette sikkerhedsdatablad eller etiketten fra materialet. Giv den tilskadekomne vand at drikke hvis vedkommende er ved bevidsthed. Forsøg IKKE at fremkalde opkastning, medmindre lægen anbefaler det. Sænk hovedet, således at opkast ikke vil løbe tilbage i munden og halsen. Forebyg chok ved at holde den tilskadekomne varm og i ro. Giv kunstigt åndedræt hvis åndedrættet ophører. Ved bevidstløshed; anbring den tilskadekomne i aflåst sideleje. Tilkald ambulance.

Forbrænding

Skyl med rigelige mængder vand indtil smerten ophører og fortsæt derefter i 30 min.

▼ 4.2. Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Produktet indeholder stoffer som kan give varige skader på afkommet hos mennesker.

Produktet indeholder stoffer der kan give kemisk lungebetændelse ved indtagelse. Symptomer på kemisk lungebetændelse kan vise sig efter adskillige timers forløb.

Produktet indeholder stoffer som kan gøre skade på forplantningsevnen.

Produktet indeholder opløsningsmiddel, som kan have effekt på nervesystemet. Symptomer kan være; appetittab, hovedpine, svimmelhed, susen for ørene, prikkende følelser i huden, kuldsværhed, krampes, koncentrationsbesvær, træthed mv. Gentagen eksponering for opløsningsmidler kan resultere i, at hudens naturlige fedtlag nedbrydes.

Produktet indeholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øjenkontakt eller ved indånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i, at kontaktområdet bliver mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.

4.3. Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Ingen særlige

Oplysning til lægen

Medbring dette sikkerhedsdatablad.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

5.1. Slukningsmidler

Anbefalet: alkoholbestandigt skum, kulsyre, pulvere, vandtåge.

Vandstråle bør ikke anvendes, da det kan sprede branden.

5.2. Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen

Hvis produktet udsættes for høje temperaturer, fx i tilfælde af brand, kan der dannes farlige nedbrydningsprodukter. Disse er: Carbonoxider. Udsættelse for nedbrydningsprodukter kan udgøre en sundhedsfare. Brandfolk bør anvende egnet beskyttelsesudstyr. Lukkede beholdere, der udsættes for ild, afkøles med vand. Lad ikke vand fra brandslukning løbe ud i kloakker og vandløb.

5.3. Anvisninger for brandmandskab

Normal indsatsbeklædning og fuld åndedrætsbeskyttelse. Ved direkte kontakt med kemikaliet kan indsatsleder kontakte kemikalieberedskabsvagten på telefon 45 90 60 00 (åbent 24 timer i døgnet), med henblik på yderligere rådgivning.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1. Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

Undgå at indånde dampe fra spildt stof. Undgå direkte kontakt med spildt stof. Ikke antændt lager afkøles med vandtåge. Fjern om muligt brandbare materialer. Sørg for tilstrækkelig ventilation.

6.2. Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Ingen særlige krav.

6.3. Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Brug sand, kattegrus, savsmuld eller universalsbindemiddel til opsamling af væsker. Rengøring foretages for så vidt muligt med rengøringsmidler. Opløsningsmidler bør undgås.

6.4. Henvisning til andre punkter

Se afsnittet "Forhold vedrørende bortskaffelse" om håndtering af affald. Se afsnittet om "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for beskyttelsesforanstaltninger.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

7.1. Forholdsregler for sikker håndtering

Se afsnittet "Eksponeringskontrol/personlige værnemidler" for oplysning om personlig beskyttelse.

7.2. Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed

Opbevares altid i beholdere af samme materiale som den originale. Skal opbevares på et tørt, køligt og ventileret sted. Opbevares køligt på et godt ventileret område væk fra mulige antændelseskilder. Brandklasse I - 1, oplagsenhed max 1 liter. Der må højst opbevares 25 enheder uden brandmyndighedernes godkendelse.

Lagertemperatur

NA

7.3. Særlige anvendelser

Produktet bør kun bruges til anvendelser beskrevet i punkt 1.2.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1. Kontrolparametre

Grænseværdier

butan-1-ol (AT, (<1994))

Grænseværdi: 50 ppm | 150 mg/m³

Anm: LH (L = Grænseværdien er en loftværdi, som ikke på noget tidspunkt må overskrides. H = Stoffet kan optages gennem huden.)

xylol, blanding af isomerer, kemisk rent (AT, (1996))

Grænseværdi: 25 ppm | 109 mg/m³

Anm: EH (E = Stoffet har en EF-grænseværdi. H = Stoffet kan optages gennem huden.)

toluen (AT, (1996))

Grænseværdi: 25 ppm | 94 mg/m³

Anm: EH (E = Stoffet har en EF-grænseværdi. H = Stoffet kan optages gennem huden.)

DNEL / PNEC

Ingen data tilgængelige

8.2. Eksponeringskontrol

Overholdelse af de angivne grænseværdier bør kontrolleres regelmæssigt. Se evt. At-vejledning D.7.1, Maj 2001

Generelle forholdsregler

Rygning, indtagelse af mad og drikke samt opbevaring af tobak, mad og drikkevarer er ikke tilladt i arbejdslokalet.

Eksponeringsscenarier

Såfremt der findes et bilag til dette sikkerhedsdatablad, skal de her i angivne eksponeringsscenarier efterkommes.

▼ Eksponeringsgrænse

Erhvervsmæssige brugere er omfattet af arbejdsmiljølovgivningens regler om maksimumkoncentrationer for eksponering. Se arbejds-hygiejniske grænseværdier ovenfor.

▼ Tekniske tiltag

Luftbårne gas- og støvkonzentrationer skal holdes lavest muligt og under de pågældende grænseværdier (se ovenfor). Brug evt. punktudsugning såfremt almindelig luftgennemstømning i arbejdslokalet ikke er tilstrækkeligt. Sørg for synlig skiltning af øjenskyller og nødbruser.

Hygiejniske foranstaltninger

Vask altid hænder inden pauser og ved arbejdets ophør.

Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet

Ingen særlige krav.

Personligt værneudstyr

▼ Generelt

Såfremt arbejdsprocessen er omfattet af bekendtgørelsen om arbejde med kodenumererede produkter (Arbejdstilsynets Bekendtgørelse nr. 302/1993), skal værnemidler vælges i overensstemmelse hermed. Se evt. produktets kodenummer i afsnittet om 'Fareidentifikation'.

Luftvejene

Anbefalet: A , Klasse 1 (lav kapacitet), Brun

Hud og krop

Særligt arbejdstøj bør anvendes.

Hænder

Anbefalet: 4H/Barrier. Gennembrudstid: Se fabrikantens anvisninger

Øjne

Brug ansigtsværn. Alternativt kan beskyttelsesbriller med sideskjold benyttes.

PUNKT 9: Fysisk-kemiske egenskaber

9.1. Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber

Fysisk tilstand	Farve	Lugt	pH	Viskositet	Massefylde (g/cm ³)
Flydende	Farveløs	Karakteristisk	-	-	0,92

Tilstandsændring og dampe

Smeltepunkt (°C)	Kogepunkt (°C)	Damptryk (mm Hg)
-	110	-

▼ Data for brand- og eksplosionsfare

Flammepunkt (°C)	Antændelighed (°C)	Selvantændelighed (°C)
19	-	-
Eksplosionsgrænser (Vol %)	Oxiderende egenskaber	
-	-	

Opløselighed

Opløselighed i vand	n-octanol/vand koefficient
Uopløselig	-

9.2. Andre oplysninger

Opløselighed i fedt	Andet
-	N/A

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ingen data

10.2. Kemisk stabilitet

Produktet er stabilt under de betingelser, som er angivet i afsnittet "Håndtering og opbevaring".

10.3. Risiko for farlige reaktioner

Ingen særlige

10.4. Forhold, der skal undgås

Undgå statisk elektricitet. Må ikke udsættes for opvarmning (fx solbestråling), da overtryk kan udvikles.

10.5. Materialer, der skal undgås

Stærke syrer, stærke baser, stærke oxidationsmidler og stærke reduktionsmidler

10.6. Farlige nedbrydningsprodukter

Produktet nedbrydes ikke ved brug til anvendelser angivet i sektion 1.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

11.1. Oplysninger om toksikologiske virkninger

▼ Akut toksicitet

Substans	Art	Test	Eksponeringsvej	Resultat
----------	-----	------	-----------------	----------

xylene, blanding af isomerer, k...	Rat	LD50	Oral	>3900 mg/kg
xylene, blanding af isomerer, k...	Rat	LC50	Inhalation	20 mg/l 4h

▼ Langtidsvirkninger

Produktet indeholder stoffer som kan give varige skader på afkommet hos mennesker.

Produktet indeholder stoffer der kan give kemisk lungebetændelse ved indtagelse. Symptomer på kemisk lungebetændelse kan vise sig efter adskillige timers forløb.

Produktet indeholder stoffer som kan gøre skade på forplantningsevnen.

Produktet indeholder opløsningsmiddel, som kan have effekt på nervesystemet. Symptomer kan være; appetittab, hovedpine, svimmelhed, susen for ørene, prikkende følelser i huden, kuldsværhed, kramper, koncentrationsbesvær, træthed mv. Gentagen eksponering for opløsningsmidler kan resultere i, at hudens naturlige fedtlag nedbrydes.

Produktet indeholder stoffer som er lokalirriterende ved hud/øjnekontakt eller ved indånding. Kontakt med lokalirriterende stoffer kan resultere i, at kontaktområdet bliver mere udsat for optag af skadelige stoffer som fx allergener.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

▼ 12.1. Toksicitet

Substans	Art	Test	Testens varighed	Resultat
xylene, blanding af isomerer, k...	Fish	LC50	96 h	2 mg/l
xylene, blanding af isomerer, k...	Daphnia	EC50	48 h	8,5 mg/l
xylene, blanding af isomerer, k...	Algae	LC50	72 h	3,2 mg/l

12.2. Persistens og nedbrydelighed

Substans	Nedbrydelighed i vandmiljøet	Test	Resultat
xylene, blanding af isomerer, k...	Ja	Ingen data	Ingen data

12.3. Bioakkumuleringspotentiale

Substans	Potentiel bioakkumulerbar	LogPow	BCF
Ingen data tilgængelige			

▼ 12.4. Mobilitet i jord

xylene, blanding af isomerer, k...: Log Koc= 2,572885, Calculated from LogPow (Moderate mobility potential).

12.5. Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Ingen data

12.6. Andre negative virkninger

Ingen særlige

PUNKT 13: Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1. Metoder til affaldsbehandling

Produktet er omfattet af reglerne om farligt affald.

Affald

EAK-kode: 08 04 99
Kemikalieaffaldsgruppe:

Særlig mærkning

-

Forurenet emballage

Emballager, med restindhold af produktet, bortskaffes efter samme betingelser som produktet.

PUNKT 14: Transportoplysninger

Produktet er omfattet af konventionerne om farligt gods.

14.1 – 14.4

ADR/RID	14.1. UN-nummer	14.2. Forsendelsesbetegnelse	14.3. Transportfareklasse	14.4. Pakkegruppe	Bemærkninger		
	1993	Brandfarlig væske n.o.s. (Toluen, Xylen)	3	II	-		
IMDG	UN-no.	Proper Shipping Name	Class	PG*	EmS	MP**	Hazardous constituent
	1993	Flammable liquid n.o.s. (Toluene, Xylenes)	3	II	F-E, S-E	No	Toluene, Xylenes

14.5. Miljøfarer

-

14.6. Særlige forsigtighedsregler for brugeren

-

14.7. Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ingen data

(*) Packing group

(**) Marine pollutant

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

15.1. Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Anvendelsesbegrænsninger

Produktet må ikke anvendes erhvervsmæssigt af unge under 18 år. Se Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde for evt. undtagelser. Gravide og ammende må ikke udsættes for påvirkninger fra produktet. Risikoen og muligheden for tekniske foranstaltninger eller indretning af arbejdsstedet til imødegåelse af sådanne påvirkninger skal derfor vurderes.

Krav om særlig uddannelse

-

Andet

-

15.2. Kemikaliesikkerhedsvurdering

Nej

PUNKT 16: Andre oplysninger«

Kilder

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 301 af 13. maj 1993 om fastsættelse af kodenumre.

Bekendtgørelse nr. 21 af 16. januar 1996 af lov om kemiske stoffer og produkter.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 292 af 26. april 2001 om arbejde med stoffer og materialer (kemiske agenser).

Bekendtgørelse nr. 559 af 04/07/2002 om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø.

Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 239 af 6. april 2005 om unges arbejde.

Miljøstyrelsens bekendtgørelse nr. 1049 af 27. oktober 2005 om begrænsning af VOC.

AT-Vejledning C.0.1 August 2007: Grænseværdier for stoffer og materialer.

EU forordningen 1907/2006 (REACH).

EU forordningen 1272/2008 (CLP).

Bekendtgørelse nr. 48 af 13/01/2010 om affald.

EU forordning 453/2010 (Opdatering til CLP).

Den fulde ordlyd af H/R-sætninger omtalt i afsnit 3

R10 - Brandfarlig.
R11 - Meget brandfarlig.
R22 - Farlig ved indtagelse.
R38 - Irriterer huden.
R41 - Risiko for alvorlig øjenskade.
R63 - Mulighed for skade på barnet under graviditeten.
R65 - Farlig: kan give lungeskade ved indtagelse.
R67 - Dampe kan give sløvhed og svimmelhed.
R20/21 - Farlig ved indånding og ved hudkontakt.
R37/38 - Irriterer åndedrætsorganerne og huden.
R48/20 - Farlig: alvorlig sundhedsfare ved længere tids påvirkning ved indånding.
H225 - Meget brandfarlig væske og damp.
H226 - Brandfarlig væske og damp.
H302 - Farlig ved indtagelse.
H304 - Kan være livsfarligt, hvis det indtages og kommer i luftvejene.
H312 - Farlig ved hudkontakt.
H315 - Forårsager hudirritation.
H318 - Forårsager alvorlig øjenskade.
H332 - Farlig ved indånding.
H335 - Kan forårsage irritation af luftvejene.
H336 - Kan forårsage sløvhed eller svimmelhed.
H361 - Mistænkt for at skade forplantningsevnen eller det ufødte barn.
H373 - Kan forårsage organskader ved længerevarende eller gentagen eksponering.

Den fulde ordlyd af identificerede anvendelser omtalt i punkt 1

Andre symboler omtalt i punkt 2

-

Andet

Det anbefales at udlevere dette sikkerhedsblad til den faktiske bruger af produktet. Den nævnte information kan ikke bruges som produktspecifikation.

Oplysningerne i dette sikkerhedsblad gælder kun produktet nævnt i afsnit 1 og er ikke nødvendigvis gældende ved brug sammen med andre produkter.

Ændringer i forhold til sidste væsentlige revision (første ciffer i SDS Version, se sektion 1) af dette sikkerhedsdatablad er markeret med en blå trekant.

Sikkerhedsdatabladet er valideret af

Dorthe Christensen

Dato for sidste væsentlige ændring (Første ciffer i SDS version)

19-10-2011

Dato for sidste mindre ændring (Sidste ciffer i SDS version)

28-02-2013